

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Meklēt Juristu](#) > [Juridisko Profesiju Veidi](#) > Romania

Juridisko profesiju veidi

Saturu nodrošina

Rumānija

Rumānija

Šajā lapā sniegts pārskats par juridiskajām profesijām Rumānijā.

Juridiskās profesijas — ievads

Rumānijā ir šādas juridiskās profesijas:

- [prokurori](#);
- [tiesneši](#);
- [advokāti](#);
- [juridiskie padomnieki](#);
- [notāri](#);
- [tiesu izpildītāji](#);
- [tiesas sekretāri](#);
- [tiesas palīgi](#);
- [tiesnešu palīgi](#).

Prokurori

Organizācija

Rumānijas prokuratūru veido:

- prokuratūras, kas darbojas pie apelācijas tiesām, tribunāliem, bērnu un ģimenes lietu tribunāliem un rajonu tiesām;
 - prokuratūras, kas darbojas pie militārajām tiesām.
1. Augstākā struktūra ir prokuratūra, kura darbojas pie Augstākās kasācijas tiesas un kurai ir specializētās nodaļas (Valsts korupcijas apkarošanas direkcija (*DNA*) un Organizētās noziedzības un terorisma izmeklēšanas direkcija (*DIICOT*)).
 2. Pirmais līmenis: rajonu tiesām (176) piesaistītās prokuratūras.
 3. Otrais līmenis: tribunāliem (42) piesaistītās prokuratūras un Bērnu un ģimenes lietu tribunālam (1) piesaistītā prokuratūra.
 4. Trešais līmenis: apelācijas tiesām (15) piesaistītās prokuratūras.

[Tiesnešu augstākā padome \(CSM\)](#) ir centrālā iestāde, kas tiesu iestāžu sistēmā ir atbildīga par prokurora amata reglamentēšanu. Tiesnešu un prokuroru sākotnējo un turpmāko profesionālās kvalifikācijas apmācību nodrošina [Valsts tiesnešu institūts \(INM\)](#), kas ir *CSM* pārraudzībā esoša valsts iestāde ar juridiskas personas statusu. Prokuratūras dienests īsteno savas pilnvaras ar prokuratūrās strādājošo prokuroru starpniecību. Šādas prokuratūras darbojas pie visām tiesām, izņemot disciplinārlietu tribunālus.

Apelācijas tiesām, tribunāliem vai bērnu un ģimenes lietu tribunāliem piesaistīto prokuratūru virzītais kriminālprocess

Prokuratūru institucionālā hierarhija ir šāda.

1. Augstākā prokuratūras iestāde ir prokuratūra, kas darbojas pie Augstākās kasācijas tiesas (Ģenerālprokuratūra), un to vada Rumānijas ģenerālprokurors. Tā koordinē 15 apelācijas tiesām piesaistīto prokuratūru darbību.
2. Apelācijas tiesām piesaistītās prokuratūras koordinē 43 tribunāliem (ieskaitot specializēto Bērnu un ģimenes lietu tribunālu) piesaistīto prokuratūru darbību. Katru no tām vada galvenais prokurors.
3. Tribunāliem piesaistītās prokuratūras koordinē 176 strādājošajām rajonu tiesām piesaistīto prokuratūru darbību; katru no tām vada pirmais prokurors.
4. Pirmajā (zemākajā) hierarhijas līmenī ir 176 strādājošajām rajonu tiesām piesaistītās prokuratūras, ko vada pirmie prokurori.

Augstākajai kasācijas tiesai piesaistītajā prokuratūrā darbojas divi atsevišķi specializēti departamenti. Tie ir šādi:

- Valsts korupcijas apkarošanas direkcija (*DNA*), kas atbild par korupcijas lietu izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības korupcijas gadījumos. To vada virsprokurors.
- Organizētās noziedzības un terorisma izmeklēšanas direkcija (*DIICOT*), kas atbild par organizētās noziedzības un terorisma izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības šādās lietās. To vada virsprokurors, kurš darbojas Rumānijas ģenerālprokurora pakļautībā.

Militārajām tiesām piesaistīto prokuratūru virzītais kriminālprocess

Kriminālprocesu, kas attiecas uz militārpersonu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, virza militārās prokuratūras, kurām juridiski ir militāru vienību statuss. Tās darbojas pie militārajiem tribunāliem, pie Bukarestes Militārā tribunāla vai Bukarestes Militārās apelācijas tiesas.

Prokuroru funkcionālā hierarhija

Prokuroru darbā ir jāievēro likumības, objektivitātes un hierarhijas principi.

Prokurori veic savus uzdevumus saskaņā ar tiesību aktiem, ievērojot un aizsargājot personu cieņu un aizstāvot personu tiesības.

Katras prokuratūras prokurori ir pakļauti attiecīgās prokuratūras vadītājam, kurš savukārt ir pakļauts attiecīgās hierarhijā augstākās prokuratūras vadītājam.

Augstākajai kasācijas tiesai piesaistītās prokuratūras ģenerālprokurors, Valsts korupcijas apkarošanas direkcijas virsprokurors un apelācijas tiesas prokuratūras galvenais prokurors var savā pakļautībā esošos prokurorus kontrolēt vai nu tiešā veidā, vai ar īpaši norīkotu prokuroru starpniecību.

Loma un pienākumi

Rumānijā ir divu veidu prokurori:

1. Civillie prokurori, kuri izmeklē un virza lietas par civiliedzīvotāju veiktiem noziedzīgiem nodarījumiem;
2. Militārie prokurori, kuri izmeklē un virza lietas galvenokārt par militārpersonu veiktiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Valsts prokuroru kategorijas:

- Rumānijas ģenerālprokurors (Augstākajai kasācijas tiesai piesaistītās prokuratūras vadītājs);
- virsprokurors (*DNA* un *DIICOT* vadītājs);
- galvenie prokurori (apelācijas tiesām piesaistīto prokuratūru vadītāji);
- pirmie prokurori (tribunāliem vai rajonu tiesām piesaistīto prokuratūru vadītāji);
- nodaļu vadītāji (prokuratūru iekšējo nodaļu vadītāji);
- departamentu vadītāji (prokuratūru iekšējo departamentu vadītāji);
- biroju vadītāji (prokuratūru iekšējo biroju vadītāji);
- prokurori.

Kad tas ir nepieciešams, tieslietu ministrs pēc savas iniciatīvas vai pēc *CSM* pieprasījuma var īstenot uzraudzību pār prokuroriem ar Rumānijas ģenerālprokurora, *DNA* virsprokurora vai paša tieslietu ministra īpaši norīkotu prokuroru starpniecību, lai kontrolētu:

- prokuroru īstenotās pārvaldības efektivitāti;
- prokuroru profesionālo sniegumu un mērķu sasniegšanu; un
- to, cik kvalitatīva ir prokuroru profesionālā sadarbība ar pilsoņiem un citām ar prokuratūru darbu saistītām personām.

Šī kontrole neattiecas ne uz pasākumiem, ko prokurori var veikt kriminālprocesa ietvaros, nedz arī uz attiecīgajiem lēmumiem.

Tieslietu ministrs var pieprasīt Rumānijas ģenerālprokuroram vai attiecīgā gadījumā *DNA* virsprokuroram ziņot par prokuratūru darbību; viņš var arī sniegt norādījumus par pasākumiem, kas veicami efektīvai noziedzības novēršanai un apkarošanai.

Augstākajai kasācijas tiesai piesaistītā prokuratūra reizi gadā sniedz ziņojumu par savu darbu Tiesnešu augstākajai padomei un tieslietu ministram, kurš savukārt informē Rumānijas Parlamentu par saviem secinājumiem attiecībā uz prokuratūras ziņojumu.

Tiesneši

Organizācija

Tiesnešu augstākā padome (*CSM*) ir centrālā iestāde, kas tiesu iestāžu sistēmā ir atbildīga par tiesneša amata reglamentēšanu. Tiesnešu un prokuroru sākotnējo un turpmāko profesionālās kvalifikācijas apmācību nodrošina [Valsts tiesnešu institūts \(INM\)](#), kas ir *CSM* pārraudzībā esoša valsts iestāde ar juridiskas personas statusu.

Loma un pienākumi

Rumānijā tiesneši specializējas šādās lietās:

- civillietas un izpildu civilās tiesvedības lietas;
- krimināllietas un krimināllietu spriedumu izpildes lietas;
- komercietas (maksātspējas lietu tiesneši);
- ģimenes un bērnu tiesību lietas;
- administratīvās un nodokļu/finanšu lietas;
- darba tiesību strīdu un sociālās apdrošināšanas lietas;
- konstitucionālo tiesību lietas;
- militārās lietas.

Juridisko profesiju organizācija: advokāti

Advokāti

Centrālā iestāde, kas reglamentē advokāta profesiju, ir [Rumānijas Valsts advokātu asociāciju apvienība \(UNBR\)](#) — publisko tiesību juridiska persona, kurā ietilpst visas Rumānijas advokātu asociācijas. Tā nodrošina, ka tiesības uz aizstāvību realizē juridiski kvalificēti pārstāvji, kā arī nodrošina tajā ietilpstošo advokātu profesionalitāti, disciplīnu un goda un cieņas aizsardzību. Visas Rumānijas advokātu asociācijas ietilpst *UNBR*.

Juridiskās datubāzes

Informācija par advokātiem Rumānijā ir pieejama [Rumānijas Valsts advokātu asociāciju apvienības](#) tīmekļa vietnē.

Vai piekļuve datubāzei ir bez maksas?

Jā.

Juridiskie padomnieki

Saskaņā ar tiesību aktiem juridiskie padomnieki var veidot žudecu līmeņa asociācijas pēc viņu profesionālās darbības nozares vai interešu jomas vai arī, ja piemēroti, valsts līmeņa asociācijas, ievērojot biedrību un

nodibinājumu tiesisko regulējumu. Viena no profesionālajām asociācijām, kas ir izveidota saskaņā ar minēto regulējumu, ir [Rumānijas Juridisko padomnieku apvienība \(OCJR\)](#). Tā ietver juridisko padomnieku asociācijas no visiem žudeciem. Juridiskie padomnieki tāpat var veidot citas profesionālās asociācijas. Juridisko padomnieku saraksti pēc to žudeciem ir pieejami [OCJR](#) pārstāvēto asociāciju tīmekļa vietnēs. Saites uz tām ir atrodamas [OCJR](#) tīmekļa vietnē.

Notāri

Organizācija

Saskaņā ar tiesību aktiem Rumānijas Tieslietu ministrija ir deleģējusi notāru pakalpojumu īstenošanu [Valsts notāru apvienībai \(UNNP\)](#). [UNNP](#) ir profesionāla apvienība, kura pārstāv notārus un kuras pienākumos ietilpst notāru profesijas organizēšana, tās dalībnieku interešu aizstāvība un profesijas reputācijas uzturēšana. Visi notāri ir tās locekļi. Notāri ir grupēti 15 palātās — katra no tām darbojas pie attiecīgās apelācijas tiesas.

Loma un pienākumi

Rumānijā notāri sniedz šādus juridiskos pakalpojumus:

- nepieciešamo likumiskās un testamentārās mantošanas dokumentu sagatavošana;
- līgumu (pirkuma līgumu, maiņas līgumu, uzturlīgumu, dāvinājuma līgumu, hipotēkas līgumu, ķīlas līgumu, izpirkumnomas un nomas līgumu) un citu aktu (dažādu institūciju pieprasītu galvojumu) noslēgšana;
- uzņēmumu, biedrību un nodibinājumu statūtu sagatavošana;
- dokumentu apliecināšana;
- parakstu, parakstu paraugu un zīmogu apliecināšana;
- citi tiesību aktos noteikti pakalpojumi.

Citas juridiskās profesijas

Tiesu izpildītāji

Tiesu izpildītāju profesionālā organizācija, kuras locekļi ir visi tiesu izpildītāji, ir Rumānijas Valsts tiesu izpildītāju apvienība ([UNEJ](#)), kam ir juridiskas personas statuss. [UNEJ](#) atbild par tiesu izpildītāju profesijas reputācijas un autoritātes uzturēšanu, un tās galvenais uzdevums ir pārstāvēt un aizstāvēt tās locekļu profesionālās intereses. Tiesu izpildītāji ir grupēti 15 palātās — katra no tām darbojas pie attiecīgās apelācijas tiesas.

[UNEJ tīmekļa vietnē](#) ir pieejams tiesu izpildītāju saraksts.

Tiesas sekretāri

[Tiesnešu augstākā padome \(CSM\)](#) ir centrālā iestāde, kas tiesu iestāžu sistēmā ir atbildīga par tiesas sekretāru darbības reglamentēšanu.

Par tiesas sekretāru sākotnējo un turpmāko profesionālās kvalifikācijas apmācību ir atbildīga Valsts tiesas sekretāru skola ([SNG](#)), Tiesnešu augstākās padomes pārraudzībā esoša valsts iestāde ar juridiskas personas statusu.

Rumānijas tiesu iestāžu sistēmā ir dažādu veidu tiesas sekretāri:

- tiesas sēžu sekretāri;
- statistikas lietveži;
- pētniecības lietveži;
- IT darbinieki;
- arhīvu lietveži;
- kancelejas sekretāri.

Plašāka informācija par šo profesiju pieejama [šajā dokumentā](#) (354 Kb) .

Tiesas palīgi

Tiesas palīgi ietilpst tiesas sastāvā pirmās instances lietās par darba tiesību un sociālās apdrošināšanas strīdiem.

Viņi piedalās tiesas apspriedēs ar ieteikuma balsstiesībām un paraksta spriedumus. Viņu nostāja tiek ierakstīta spriedumā, un attiecīgā gadījumā viņi sniedz atšķirīgas nostājas pamatojumu. Ja tiesas sastāvā ir tiesas palīgi, lietas galvenais tiesnesis var kādam no tiem uzdot sagatavot sprieduma tekstu.

Tiesas palīgus pēc Ekonomikas un sociālo lietu padomes ieteikuma ieceļ Tieslietu ministrija uz pieciem gadiem; viņiem jābūt ieņēmušiem amatu tiesu sistēmā vismaz tikpat ilgu laiku un jāatbilst visiem tiesību aktos izklāstītajiem nosacījumiem.

Pilnvaru laikā tiesas palīgiem tiek nodrošināta stabilitāte, viņus regulē tikai tiesību akti. Viņiem ir jānodod zvērests, kas tiesību aktos paredzēts tiesnešiem, un uz viņiem attiecas tās pašas tiesību normas par pienākumiem, aizliegumiem, nesavienojamību, izņēmumiem, disciplinārsodiem un iemesliem atsaukšanai no amata, kas piemērojamas tiesnešiem un prokuroriem.

Par kopējo tiesas palīgu skaitu un to norīkošanu dažādās tiesās atkarībā no darba apjoma lemj Tieslietu ministrija, izdodot rīkojumu.

Nosacījumus, kas attiecas uz kandidātu atlases un izvirzīšanas procedūru, kuru īsteno Ekonomikas un sociālo lietu padome, lai kandidātus ieteiktu Tieslietu ministrijai iecelšanai par tiesas palīgiem, kā arī nosacījumus, kas attiecas uz tiesas palīgu deleģēšanu, norīkošanu un pārcelšanu, nosaka valdības lēmumā.

Tiesnešu palīgi

Augstākajā kasācijas tiesā ir tiesnešu palīgu grupa, un tie piedalās tiesas sēdēs.

Tiesnešu palīgu pienākumi ir šādi:

- nodrošināt, ka tiesas sēžu sekretāri un arhīvu lietveži izdara visu nepieciešamo sēžu sekmīgai norisei, un vadīt tiesas sēžu sekretāra darbu;
- tiesvedības gaitā sagatavot noteiktus ziņojumus (par pārsūdzības pieņemamību pēc būtības un par kasācijas sūdzības iesniegšanu);
- reģistrēt katrā lietā pušu un prokuroru sniegtos mutvārdu paskaidrojumus un tiesas piespriestos pasākumus;
- sastādīt protokolus, izņemot sēžu protokolus;
- piedalīties tiesas apspriedēs ar ieteikuma balsstiesībām;
- pēc lietas galvenā tiesneša norīkojuma sagatavot sprieduma tekstu, ievērojot juridiskos termiņus utt.

Sīkāks apraksts par tiesnešu palīgu darbu pieejams [šajā dokumentā](#) (126 Kb) .

■ Lapa atjaunināta: 10/01/2022

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.